

betræftet af Bælgerne. Jeg har den størst mulige Respekt for Bælgernes Afgørelse, og jeg erkender, at Bælgerne ved de forestaaende Bølg baade til Landsting og Folketing naturligtvis kunne give vor Politik en anden Retning end den, man her er kommen ind paa nu den 1ste April. Men der er derimod en Ting, som Bælgerne ikke kunne gøre, og som overhovedet intet Menneſte kan gjøre: de kunne ikke gjøre de Beslutninger ugjorte, som nu ere tagne her. Det er en given Sag, at nu staa baade Fæstningen og alt, hvad der hører dertil, som en lovlig anerkendt Sag fra Rigsdagens Side. Det, som her er vedtaget, kan ikke paa nogen Maade gjøres om igen. Naturligtvis, man kan foretage en Opposition imod Kjøbenhavns Befæstning, man kan opponere mod den her trufne Afgørelse; men dette, at Rigsdagen, Folketinget og Landstinget og Regeringen med Kongens Underskrift have vedtaget en Finanslov, og at disse Bøster staa paa Finansloven, det kan intet Menneſte gøre ugjort. For saa vidt kan det ikke nytte at henvisse til, hvad der skal komme efter Bølgene; som sagt, Bælgerne kunne kassere det Færlig, som har truffet denne Afgørelse, og jeg vilde ønske, at Bælgerne ville gøre det overordentlig grundig; jeg ønsker i denne Henseende intet højere, end at vi ikke skulle have den Fornøjelse at se et eneste af de 56 Ansigtet, som have vedtaget Forliget her; der er intet, jeg hellere ønsker, end at Bælgerne ville rydde op i disse Forligspartier her. Jeg har ganske vist ikke nogen stærk Tro paa, at det vil gaa saa heldig; men det er jo en ganske anden Sag. Jeg tror alſaa ikke, at man kan komme bort fra, at nu staa vi i alt Fald fra Rigsdagens Side under helt andre Forhold end før den 1ste April. Den Indvending, man tidligere hentede fra, at vi levede under provisoriske Tilstande, holder alſaa ikke mere Stil. Det viser sig jo ogsaa, at de ærede Medlemmer, som sætte sig imod Statslaan, have ladet den Betænkning falde. I den Betænkning, som findes omdelt, og hvori Mindretallet ogsaa har udtalt sig, vil man heller ikke have set nogen politisk Indvending imod Statslaan; ærede Medlemmer ville se, at der derimod er gjort saglige Indvendinger imod Statslaan, nemlig at man derved lettere vil komme ind paa en mindre økonomisk Politik, idet man frygter, at man da ikke vil kunne opnaa den Sparsommelighed, som man ellers kunde. Dette er jo dog en saglig og ikke en politisk eller konstitutionel Indvending. For øvrigt behøver jeg ikke, navnlig over for enkelte ærede Medlemmer i min Nærhed, at argumentere for denne

Sag, man er jo ogsaa paa disse Bønte gaaet til at ville optage Statslaan, i Eft. til Afsløsning af Tiender, og maatte endog til Hypotekbank o. s. v., saa for saa vidt behøver man jo ikke at tale videre om den Sag. Det viser sig jo ogsaa, at det ærede Medlem, som syntes at føre Ordet i Dag paa Oppositionens Vegne, det ærede Medlem fra Holbæk, ikke tog Hensyn til Fortiden; de politiske Indvendinger, som det ærede Medlem fremkom med, havde nærmest Hensyn til Fremtiden; han ønskede at afvente et Ministerkifte, inden han gif til Bestemmelsen om Statslaan. Det forekommer mig dog at være lidt dristigt af det ærede Medlem saaledes uden videre at tro, at vi skulle have et nyt Ministerium. Jeg har ikke hørt officielt Tale om, i alt Fald ikke paa nogen tydelig Maade, at vi i den første Tid skulle have noget Ministerkifte; alt, hvad der er udtalt om Ministeriet, gaar i Retning af, at Ministeriet skal blive. De Partier i Rigsdagen, som maatte vilde være interesserede i, at vi fik et Ministerkifte, tie dermed, og deres Presse tier. Derimod er der tvende Partier, der næsten daglig føre Ordet om Ministerkifte, og disse Blades Udtalelser gaa i Retning af, at der ikke bør ske noget Ministerkifte; det er nemlig enkelte radikale Blade, dels af Højres og dels af Venstres. Der er her i Byen et Blad, som rojer sig af at være meget radikalt, der daglig taler for, at Ministeriet skal blive, og dermed stemmer det med et andet bekendt Højreblad her i Byen, der anbefaler, at Ministeriet bliver. Jeg siger derfor, at den Argumentation, som det ærede Medlem fra Holbæk fremkom med, nemlig at man burde afvente et Ministerkifte, inden man gif til at tage Bestemmelse om Statslaan til disse Jærnbaner, i det hele hviler paa en for usikker Grund, naar Forholdet er, som jeg her har udviklet, at de eneste, som tale om Ministeriet, ere de Folk, som ville have, at Ministeriet skal blive. Saa siger det ærede Medlem ogsaa, at vi dog burde vente, til det ny Ministerium kommer, for at høre, hvad dette Ministerium mener om Jærnbane-Statslaan. Det forekommer mig dog at være noget forklejuende for Rigsdagen, at Rigsdagen ikke maatte have Lov til, uafhængigt af et eventuelt kommende Ministerium, at tage Bestemmelse om en saa vigtig Sag; det forekommer mig at være at sætte Rigsdagen noget langt ned, naar man vil, at Rigsdagen bør afholde sig fra at tage Bestemmelser i en saa stor og vigtig Sag, som endda ikke er ny, men som har været drøftet i flere Aar, og bør udsætte at tage Bestemmelse herom, til det kommer et